

Teresa Claramunt

[Conferència impartida a l'Ateneu Obrer de Sabadell](#)

[A la protesta de les mares de família \(I\)](#)

Conferència impartida a l'Ateneu Obrer de Sabadell per Teresa Claramunt (*)

...

Págs. 165-167 Por hacer.

Los Desheredados, Sabadell, 13-II-1885

...

Págs. 167-170.

En l'última vetllada va llegir la companya Teresa Claramunt de Gurri el discurs següent:

Companys i companyes:

Salut.

La propaganda és útil, és necessària, doncs propagar és el nostre deure, propagar sense descansar ni un moment, hem de propagar repeteixo, sense fixar-nos ni a la crítica dels imbècils, ni en la calúmnia dels miserables, propagar com sapiguem, però sí que a les nostres paraules o escrits, encara que no hi hagi la ciència, hi hagi almenys cor i bon desig.

El bé dels treballadors ha de ser obra dels treballadors mateixos, fins ara companys hem estat enganyats per la propaganda feta per alguns savis, que amb brillants discursos ens feien veure miraven el bé del proletariat, i ens entusiasmaron de tal manera que el nostre entusiasme no ens deixava veure l'engany de les dolces promeses i el proletariat sense pensar-aguantava l'escala que havien de pujar al seu lloc ambicionat i, ja allà, ser els nostres més canalitzats enemics. Companys si bé haguéssim pensat que com ha de tenir amor a la bella llibertat, qui no manca d'ella; com voler que odis al burgès, qui no és explotat; com tenir esperança que acabin totes les farses de déus i els seus temples causa de la nostra primera esclavitud, si qui ens entusiasmava no era anàrquic. Va arribar el dia de comprendre prou l'obrer per no deixar-se enganyar per les seves vanes promeses (obres són amors i no bones raons), obres, només ens convenceran, i obres ben clares no hem de deixar-nos enganyar per aquests farsants ambiciosos que propaguen el bé del proletariat amb fingit amor i només els dura el seu zel fins que poden menjar torró.

Companys vosaltres i nosaltres som els que hem de mirar per la nostra justa causa, entre nosaltres no hi pot haver engany. Estimades companyes a nosaltres ens toca més part perquè la dona està molt més endarrerida avui dia que l'home. Quantes n'hi ha, i amb dolor ho dic, que fanatitzades pels absurds que els van ensenyar els seus pares viuen tranquil·les tot i explotades cregudes que el pobre com més treballa i pateix millor lloc ocupa en el cel, aquestes mateixes germanes de treball ens odien a nosaltres perquè el confessor les diu que el dimoni ens tempta, que estem condemnades i que ens esperen les calderes de Pere Botero perquè no creiem en Déu, i elles pobres víctimes del fanatisme tan cregudes estan que és veritat que quan ens veuen fan el senyal de la creu, com si fóssim el mateix Satanàs. Companyes, a hores d'obres víctimes enganyades per les infames sotanes són les que hem d'atreure-les i fer-comprendre l'error en què viuen, hem de dir-les que nosaltres creiem en un Déu més recte, més just, més misericordiós i hem de fer-les veure la diferència que hi ha del seu Déu al nostre.

El nostre Déu, hem de dir-les es veu i toca, el vostre Déu és inventat, és tan recte en la seva justícia que ell mateix l'aplica on convé, economitzant així el poble molts sous que el vostre Déu permet es donin només les més de les vegades per fer injustícies i atropellaments, el nostre Déu és tan misericordiós que dóna a l'ancià el necessari perquè si es té salut passi feliços els seus últims dies; i si està malalt li dóna l'atenció necessària. A l'infeliç orfe de pares honorats i laboriosos que li ensenyen el camí del bé; el vostre Déu consent morin pobres ancians per falta d'abric i pa, i deixa anar perduts a infeliços orfes que en tenir la desgràcia de quedar-se sense pares queden ja sols i abandonats trobant tan sols en el camí de la vida de cards i espines arribant per tal de la seva jornada molts d'ells, lladregots, ganduls, i com que no coneixen la bella instrucció perquè ni tan sols s'han fregat amb la gent honrada tenen el seu braç a disposició del que més or li dóna. Això consenteix el pare dels pobres com vosaltres dieu, al qual hauria de dir-se infame i vil. El nostre Déu té per company la natura, per fill l'amor i d'aquestes coses belles se serveix per donar a una dona el dolç nom de mare, el vostre Déu per tan bella obra es va servir alhora que es va lluir més de ridícula, és a dir, d'un animal anomenat colom que encara que bonic és animal al cap; nostre Déu odia l'or per ser metall que ocasiona tants crims; el vostre Déu deixa tan sols arribar fins a ell, qui té d'aquest metall per poder dir missa, el nostre Déu dóna a l'obrer el producte íntegre del seu treball, i només mata de fam al gandul; el vostre Déu al contrari l'obrer mor de fam i de fred, el gandul és el que millor menja i gasta, i finalment, el nostre Déu és l'anarquia, bonic nom i de més bonics fets: anarquia bell teu nom només dóna esperança al cor l'esclau.

Companyes germanes de treball víctimes d'aquests malignes amfibis anomenats capellans, veniu a unir-vos amb nosaltres, tireu lluny de vosaltres aquesta por que us van fer agafar qui bé no us vol, fixeu-vos tan sols en el poc que us porto dit, fixeu-vos també que l'anarquia posa davant l'home la ciència i la història i li diu llegeix i aprèn, que fins que no sàpigues prou no et podrà pertànyer i no podràs gaudir de les delícies que jo proporciono, mes en la doctrina cristiana, el més essencial per a ella és la fe, i què vol dir fe, preguntem, creure el que no es veu i perquè ens guiem posen davant nostre estàtues amb els ulls tapats i ens diuen, aprèn, aquí mai vulguis saber més, no tornis enrere, si llegeixes història seràs condemnat, ah infames lladres que robeu a la innocent criatura la llum de la intel·ligència i la feu esclava dels vostres fastigosos capricis! Fixeu-vos bé en això, estimades companyes que per poc que aprofundi crec tindreu prou per comprendre el infame, el astut que són els que fins ara heu adorat com un Déu. Els espanta la història i temen que es llegeixi perquè en ella es veuen moltes pàgines tacades amb sang abocada per ells i els espanta la llum perquè no vegem les seves maldats, els espanta la ciència perquè amb ella s'instrueix l'obrer, no volen llibertat més que per a ells, per a nosaltres esclavitud; i fins ara ens ha tingut esclaus amb totes les farses inventades per ells, doncs ja n'hi ha prou, unim-nos companyes, veniu totes per combatre amb aquest infame clergat, veniu germanes de treball diguem juntament amb els nostres germans que ens esperen visca la llum! Volem i desitgem ciència, morin els absurds i supersticions, mori la ignorància i l'esclavitud, visca la llibertat, visca la revolució social. He dit.

Los Desheredados, Sabadell, 29-3-1885

(*) *La Asociación de la Mujer. Teresa Claramunt Creus. EN [Textos Feministas. Selección de Escritos de Teresa Claramunt Creus. Tomados de: Pradas Baena, María. Amalia. Teresa Claramunt, la virgen roja barcelonesa. VIRUS editorial. Barcelona 2006. Páginas 170-172. Puedes acceder a la versión pdf de la obra completa pinchando aquí.](#)*

A la protesta de les mares de família (I)

A les obreres mares de família de Barcelona, que amb tanta raó protesten de l'acte de barbàrie i salvatgisme que va ser víctima l'honrada família del company V. Martínez.

Companyes: Què obrera, quina mare, no s'indignarà en llegir el violent atropellament que va ser víctima la digna esposa del company Martínez i les tristes conseqüències que podia tenir o, millor dit, les que va tenir?

Què obrera no voldrà adherir-se a la protesta vostra? Totes en general protestarien si ho sabessin; però la majoria tenen el temps tan escàs; i viuen amb tanta esclavitud, que fins ignoren el que passa més enllà de la seva trista i pobra llar, i així és que no poden expressar els seus sentiments ni manar la seva protesta.

Però no importa, si avui no ho fan, demà s'instruiran i faran més que protestar; venjaran totes les infàmies que els privilegiats ens fan.

¡Mares, a educar els nostres fills, dieu vosaltres en la vostra protesta, i jo dic: Companyes, a educar-nos i associar-nos nosaltres per ensenyar així als nostres fills el camí que han de seguir!

Unir-nos com una sola és el que hem de fer; la unió és la força; quan estiguem unides no ens atropellessin, com ho han fet amb la nostra germana, doncs sí és veritat que com a dones som febles, com a mares som molt forts.

Companyes: de la premsa ens hem de valer per a comunicar-nos les nostres penes i veure de quina manera podem alleujar-les. Crec que trobareu un inconvenient en el que dic de comunicar-nos per mitjà de la premsa, i dic inconvenient, perquè estant com estem les més de nosaltres endarrerides, o millor dit, havent-nos robat els diners i el temps per poder-nos instruir i saber prou, no tenim talent per escriure, sobretot en la premsa, on tant es noten les faltes.

Germanes de infortuni, també veig com vosaltres aquest inconvenient; però com sé que entre nosaltres hi ha companyes que saben prou, ells, sense burlar-se de les nostres faltes, perquè massa saben que la dona és la que té més deures, i no vaig poder instruir tant com ells, han de corregir els nostres escrits en el que els sigui possible; i encara que no fos així, nosaltres hem de menysprear el neci què diran, i mirar sempre que si en els nostres humils treballs no existeix la ciència, hi ha almenys cor i bon desig.

Amb que el que s'ha dit, companyes; preparar-se per fer front als nostres enemics, que per cert no són pocs; però estiguen segures que els vencerem si sabem ser dignes i donar ànims als nostres companys perquè defensin els seus drets, que són els nostres i els dels nostres fills.

Perdeu-vos per sempre la por que teníem les dones que els nostres marits es comprometessin pel pur egoisme de quedar soles: pensem que la Revolució que s'aproxima és molt diferent de les altres, ja que en ella s'ha d'acabar amb l'esclavitud i la tirania; rebutgem lluny de nosaltres la idea que els nostres esposos pereixin en el combat, ja que només hem de pensar que val més acompanyar els nostres fills a portar una corona a la tomba del seu pare que va morir per la llibertat, que no veure'ls a tots esclaus i pastura de la burgesia.

Doncs al que s'ha dit, repeteixo; valor i constància, unió i lleialtat, i mirar no torni a succeir la desgràcia que va succeir a la nostra germana, al dolor em associó i a la vostra protesta. Acabi per sempre l'opressor, visca la igualtat i la justícia! Pas a la llum, i el que vulgui menjar que treballi; aquest ha de ser el nostre crit. M'acomio de vosaltres desitjant-vos salut, ateisme, anarquia i col·lectivisme. La vostra i de la R. S. - Teresa Claramunt de Gurri.

Bandera Social, Madrid, 16-X-1885

(*) La Asociación de la Mujer. Teresa Claramunt Creus. EN [Textos Feministas](#). *Selección de Escritos de Teresa Claramunt Creus. Tomados de: Pradas Baena, María. Amalia. Teresa Claramunt, la virgen roja barcelonesa*. VIRUS editorial. Barcelona 2006. Páginas 170-172. Puedes acceder a la versión pdf de la obra completa [pinchando aquí](#). Págs 170-172

Traducción al Catalán de **Alex Cruz Hernández**. 2º Bachillerato A. 2019. IES Alhamilla. Almería.